

Част 1 – Задачи от мен

Задача 1

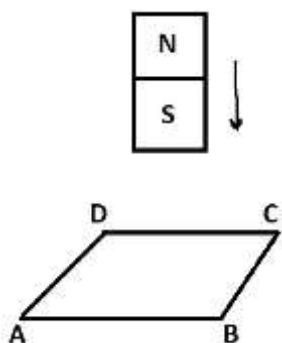
Магнитният поток през проводников контур се изменя с постоянна скорост от $\Phi_1 = -0,1 \text{ Wb}$ до $\Phi_2 = 0,3 \text{ Wb}$ за време $\Delta t = 0,1 \text{ s}$.

- Колко е индуцираното ЕДН?
- Колко е токът през веригата, ако екв. съпротивление на веригата е $R_{\text{екв}} = 8 \Omega$.

Задача 2

Намотка с $N = 200$ навивки и напречно сечение $S = 10 \text{ cm}^2$ е поставена в еднородно магнитно поле, чиято индукция се изменя със скорост $\frac{\Delta B}{\Delta t} = 0,2 \text{ T/s}$. Индукционните линии са перпендикулярни на напречното сечение на намотката. Колко волта е индуцираното в намотката ЕДН?

Задача 3

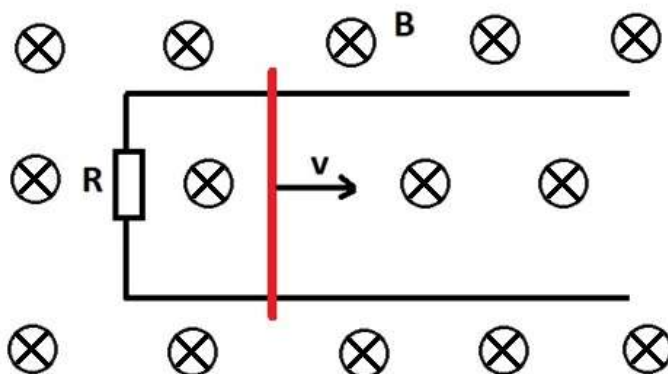
Магнит се приближава към затворената токова рамка (ел верига) ABCD. При това магнитната индукция на полето в равнината на пръстена се увеличава от $B_1 = 0,01 \text{ T}$ до $B_2 = 0,02 \text{ T}$. Ако знаете, че рамката е с формата на квадрат със страна $a = 4 \text{ cm}$, има съпротивление $R = 0,01 \Omega$, а индукцията променя стойността си за време $t = 0,1 \text{ s}$, то намерете:

- Големината на индуцираното ЕДН.
- Посоката на тока – използвайте двата метода – Правило на Ленц и правило на нормалата.
- Големината на индуцирания ток.

Задача 4

Проводников контур е съставен от две успоредни метални релси, разположени на разстояние $l = 0,04 \text{ m}$ една от друга, резистор със съпротивление $R = 8 \Omega$ и метална пръчка (червено), която се хлъзга по релсите с постоянна скорост v . Контурът се намира в еднородно магнитно поле с индукция $B = 0,2 \text{ T}$, насочена към чертежа, перпендикулярно на равнината му. Ако знаете, че токът през резистора е $0,5 \text{ mA}$, то намерете:

- Посоката на индуцирания ток.
- Скоростта, с която се движи пръчката.

Задача 5

Правоъгълна метална рамка ABCD се намира до дълъг праволинеен проводник, сукореден на страната AB. По проводника тече ток I , чиято големина се увеличава с времето.

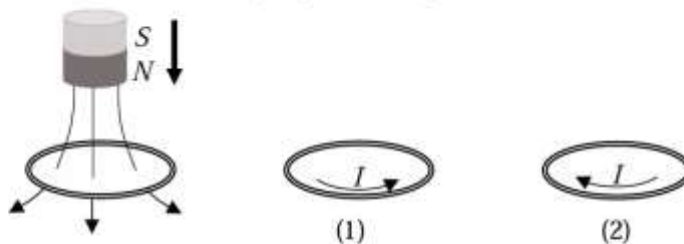

- Определете посоката на индуцирания в рамката ток.
- Каква е посоката на магнитната сила, която действа на рамката?

Част 2 – Задачи от теста на матурата

1 Задача

На фигурата вляво е илюстриран един от опитите на Фарадей. Постоянен магнит с полюси N и S се доближава към метален пръстен. На коя от номерираните фигури правилно е означена посоката на индуцирания в пръстена ток I ?

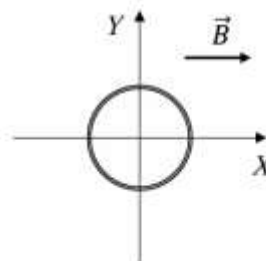

- А) на фигура 1
- Б) на фигура 2
- В) в пръстена се индуцира променлив ток
- Г) в пръстена не се индуцира ток

2 Задача

Метален пръстен лежи в равнината XU . Пръстенът се намира в еднородно магнитно поле с индукция $\vec{B}$, успоредна на оста X , както е показано на фигурата. При кое от изброените движения в пръстена се индуцира електродвижещо напрежение?

- А) преместване по оста X
- Б) преместване по оста Y
- В) завъртане около оста X
- Г) завъртане около оста Y

3 Задача

Неподвижна навивка е разположена перпендикулярно на магнитните индукционни линии на еднородно магнитно поле. Магнитният поток се увеличава от $0,2 \text{ T} \cdot \text{m}^2$ до $0,7 \text{ T} \cdot \text{m}^2$ за $0,01 \text{ s}$. Индуцираното електродвижещо напрежение е:

- А) $2 \cdot 10^{-2} \text{ V}$
- Б) 2 V
- В) 5 V
- Г) 50 V

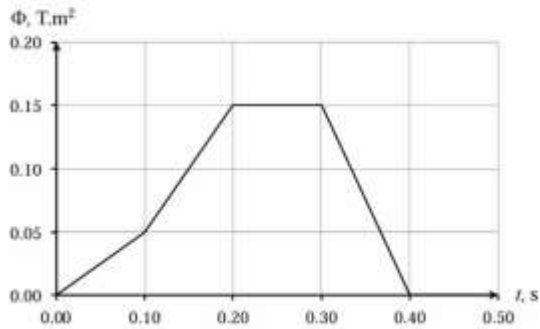
4 Задача

Проводяща рамка с площ S е поставена в магнитно поле с индукция B , перпендикулярна на равнината на рамката. Магнитната индукция се променя от B до 0 за време t . Индуцираното напрежение в рамката е:

- А) $\mathcal{E} = \frac{\Delta BS}{t}$
- Б) $\mathcal{E} = \Delta BSt$
- В) $\mathcal{E} = \frac{2\Delta BS}{t}$
- Г) $\mathcal{E} = \frac{\Delta BS}{2t}$

5 Задача

Показано е изменението на магнитния поток през площта, заградена от затворен проводник. В кой от посочените интервали време индуцираното електродвижещо напрежение в проводника е 1 V?

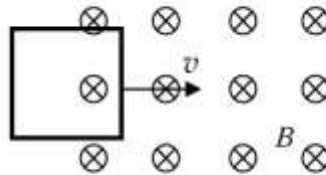

- А) от 0s до 0,10s
- Б) от 0,10s до 0,20s
- В) от 0,20s до 0,30s
- Г) от 0,30s до 0,40s

6 Задача

Квадратна проводяща рамка със страна a навлиза със скорост v в еднородно магнитно поле с индукция B . Магнитната индукция е перпендикулярна на равнината на рамката. На кой ред е даден правилният израз за индуцираното напрежение $\mathcal{E}$ в рамката?

- А) $\mathcal{E} = Bav$
- Б) $\mathcal{E} = Ba^2v$
- В) $\mathcal{E} = Bav^2$
- Г) $\mathcal{E} = B\sqrt{av}$

7 Задача

В работата на кое от устройствата НЕ се използва явлението електромагнитна индукция?

- А) безжично зарядно устройство за мобилен телефон
- Б) индукционен котлон на кухненска печка
- В) компас с магнитна стрелка
- Г) трансформатор

8 Задача

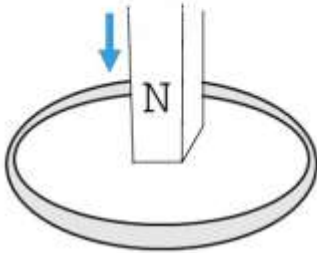
В електрически трептящ кръг енергията може да се натрупва:

- А) само в кондензатора
- Б) в кондензатора и намотката
- В) в намотката и резистора
- Г) само в резистора

9 Задача

Постоянен магнит се приближава със северния си полюс към метален пръстен. Привлича ли се, или се отблъсква пръстенът от магнита и каква е посоката на индуцирания ток в пръстена, гледано от страната на приближаващия се магнит?

- А) привлича се; по часовниковата стрелка
- Б) привлича се; обратна на часовниковата стрелка
- В) отблъсква се; по часовниковата стрелка
- Г) отблъсква се; обратна на часовниковата стрелка

10 Задача

Разглеждаме електрически трептящ кръг в момент, в който кондензаторът е напълно зареден. След време $\frac{T}{4}$ във веригата:

- А) не тече ток и енергията на трептящия кръг е само електрична
- Б) не тече ток и енергията на трептящия кръг е само магнитна
- В) тече ток и енергията на трептящия кръг е само магнитна
- Г) тече ток и енергията на трептящия кръг е само електрична

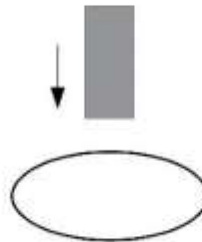
11 Задача

Към вътрешността на метален пръстен от едно и също положение се приближава прав магнит по два начина:

1. за време $\Delta t_1 = 0,1 \text{ s}$;
2. за време $\Delta t_2 = 2 \text{ s}$.

За индуцирания ток в двата случая е вярно:

- А) $I_1 > I_2$, ако северният полюс е нагоре
- Б) $I_1 < I_2$, ако южният полюс е нагоре
- В) $I_1 > I_2$, независимо кой полюс е нагоре
- Г) $I_1 < I_2$, независимо кой полюс е нагоре

12 Задача

В таблицата е показано как се изменя енергията W на магнитното поле в намотка в електрически трептящ кръг с течение на времето.

$t, \cdot 10^{-6} \text{ s}$	0	1	2	3	4	5	6	7	8
$W, \cdot 10^{-11} \text{ J}$	0	1	2	1	0	1	2	1	0

Периодът на електромагнитните трептения е:

- А) $8 \cdot 10^{-6} \text{ s}$
- Б) $6 \cdot 10^{-6} \text{ s}$
- В) $4 \cdot 10^{-6} \text{ s}$
- Г) $2 \cdot 10^{-6} \text{ s}$

13 Задача

Когато в един електрически трептящ кръг токът е максимален:

- А) енергията на кондензатора е максимална
- Б) енергията на намотката е максимална
- В) напрежението върху намотката е максимално
- Г) напрежението върху кондензатора е максимално

Част 3 – Задачи с пълно решение от матурата

1 Задача

Магнитната индукция във вътрешността на проводников контур с площ $S = 1 \text{ m}^2$ се променя от $B_1 = 0,6 \text{ T}$ до $B_2 = 0,8 \text{ T}$ за време $t = 0,2 \text{ s}$. Равнината на контура е перпендикулярна на магнитната индукция. Определете:

- А) изменението на магнитния поток $\Delta\Phi$ през контура
- Б) индуцираното електродвижещо напрежение в контура

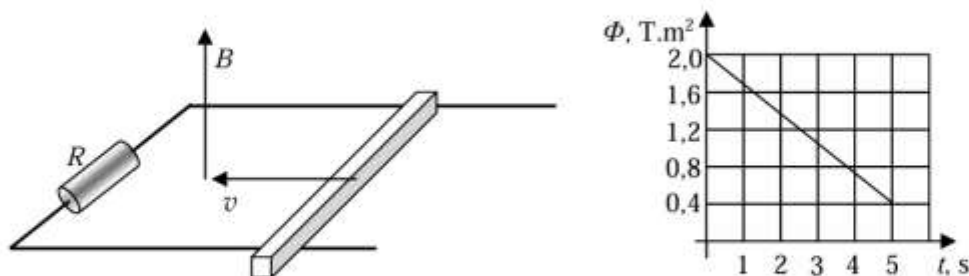
2 Задача

Проводников контур с форма на правоъгълник със страни $a = 5 \text{ cm}$ и $b = 10 \text{ cm}$ е поставен в еднородно магнитно поле с индукция $B = 0,8 \text{ T}$, която равномерно намалява до 0 за време $t = 0,01 \text{ s}$. Равнината на контура е перпендикулярна на магнитната индукция. Определете:

- А) изменението на магнитния поток през контура
- Б) индуцираното напрежение в контура

3 Задача

Проводник се движи равномерно със скорост $v = 2 \text{ m/s}$ върху успоредни проводящи релси. Към релсите е включен резистор със съпротивление $R = 10 \Omega$. Цялата система се намира в еднородно вертикално магнитно поле. Съпротивлението на релсите и на проводника се пренебрегва. Потокът на магнитното поле Φ през контура, образуван от проводника, релсите и резистора се изменя с времето, както е показано на графиката.

- А) Намерете изменението $\Delta\Phi$ на магнитния поток за първите 5 s.
- Б) Колко е големината на индуцираното напрежение $\mathcal{E}$ в контура?
- В) Намерете електричния ток I , който тече през резистора R .

4 Задача

В намотка, с индуктивност 10 mH , тече електричен ток 2 A .

- А) Намерете магнитния поток Φ през намотката.
- Б) Намерете енергията W на магнитното поле на намотката.